

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyitlár és magánérdekű közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Nemzeti vagyonmentés.

Debreczen, június 13.

(F.) Mezőgazdaság és állattenyésztés oly szoros kapcsolatban állanak egymással, hogy egyiknek vtrágzása a másik nélkül nem is képzelhető. Az okszerű mezőgazdaság alapja az állattenyésztésnek, amelynek takarmánynövényeket szolgáltat, viszont az állattenyésztés szolgáltatja a mezőgazdaságnak a szükséges erőket és legkivált az annyira szükséges trágyát, amely a földet megtermékenyíti.

A háziállatok tehát nálunk, mint par excellence agrikultur államban, a nemzeti vagyonnak igen lényeges részét képezik, amely kiváló gondozásra érdemes és sajnos rá is szorul. Mert hisz tudjuk, hogy épen a legutolsó évtizedekben gonosz betegségek a hasznos háziállatok megtizedelésével roppant anyagi károkat okoztak.

A nemzeti vagyon eme része megtartási és megmentési munkájának céljait szolgáló reformnak kell tekinteni azt a törvényjavaslatot, amelyet Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kezdeményezése folytán a képviselőház legutóbb elfogadott s amely az állatorvosi szolgálat államosításáról szól.

Az állategészségügy kérdése legelső sorban az állatorvosok képzettségétől, tanultságától függ s

azért ezuttal is csak helyesléssel emlékezhetünk meg arról, hogy Darányi Ignác nemrégiben gyökeresen újjászervezte a budapesti állatorvosi főiskolát, teljesen akadémiai tudományosságú színvonalra helyezvén azt.

Ilyen módon tudományosan képzett állatorvosi kart nevelhet az ország, de ép azért szükséges másrészt az is, hogy ennek az állatorvosi kórusnak helyzete társadalmilag és szolgálati tekintetben egyaránt ugy állapotassék meg, hogy szaktudását minél teljesebben és minél hasznosabban fejthesse ki.

A képviselőház is meg volt győződve a javaslat fontosságáról, aminek jele, hogy vagy csak lényegtelen ellenvetések hangzottak föl ellene, vagy pedig elvi szempontból kifogásoltatott az államosítás az önkormányzat hívei részéről. Darányi Ignác az előbbi aggodalmakat meggyőző fejtegetéseivel, nagy hatással czáfolta meg, az utóbbiakról pedig nem volt nehéz kimutatnia, hogy elavultak s hogy az állatorvosi szolgálat sikerének sokkal erősebb garanciája az egyseges nagy állami szervezet, mint a széttagolt helyi organizmusok.

A legközelebbi jövő tapasztalatai bizonyára mihamarább be fogják igazolni Darányi állításai igazságát.

A kvóta. A képviselőház pár nap mulva el lesz napolva szeptember végére. Széll Kálmán miniszterelnök ugyanis holnap Bécsbe utazik, hogy e tekintetben előterjesztést tegyen a Felsőnek. Ezzel kapcsolatban a kvótát is ő Felsőge fogja eldönteni az eddigi arány szerint. Az erre vonatkozó királyi kézirat még e hó folyamán megjelenik a hivatalos lapban.

A katolikus kongruabizottságból. A katolikus kongruabizottság legközelebb tartott ülésén Daruváry Alajos másodelnök lemondván, helyébe a bizottság Dessewffy Aurél grófot választotta meg. Választás után Timon Ákos dr. olvasta fel jelentését a lelkészi és segédlelkészi jövedelemnek összeírásáról.

A rutén kérdés. Darányi miniszter három év óta vezeti azon akcióit, melynek célja az, hogy a nyomorban élő rutének anyagi helyzetét megjavítsa. Most, mint örömmel értesülünk, ezen akció kiterjesztését rendelte el a miniszter. Ung-, Ugoesa-, Bereg- és Máramarosmegyében egymásután keletkeznek a szövethetek, melyek megóvják a szegény népet a zsarolásoktól és teljes kifosztástól. A rutének részletfizetésre üszöket is kapnak az államtól, miáltal helyzetükön segítve lesz. Az akció élén továbbra is Egan Ede miniszteri biztos marad, ki a szegény nép érdekeit évek óta szívén viseli.

A kiválásról.

— Csevegés a 199-ik Goethe jubileum alkalmából. —

Irta: Fröchlíchné-Móricz Paula.

Debreczen, június 13.

Megállapították a természettudósok, hogy ősidőkben a virágok valamennyien egyszínűek: zöldek voltak. Azonban a természeti ösztön dolgozott bennük és idők folytán, életezljüknek jobban megfelelő, kezdettek szinesedni, kiválni és az általa

TÁRCZA

Ellopott finánczok.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: Szini Péter.

Kohut Jákó meg Csombor Máté viális életű két legénye volt a drágabártfalvai pénzügyorségi szakaszban. Ugy Kohut, mint Csombor jó családból származott ifjak valának, a kik előtt a legszebb jövő állott. ha a tanulástól nem irtóztak volna és többre nem becsülik ama bizonyos harminezeklevelű bibliát a latin grammatikánál.

Már a hatodik osztályba kezmerettek fel nagy nehezen, sok pénzbe került javítóvizsgák letétele után. Itt azonban teljesen elvadult az iskolától a két süvölvény. Előadások helyett a koresmát látogatták s a könyvek tartalma helyett a literes belső világosságával kötöttek szoros ismeret-seget.

A tanári türelem is elfogy, akármily hosszú legyen is különben. A sok lumpolásnak, verekedésnek végtére is az lett a vége, hogy a két rakoncátlan atyafi kizáratt az iskolából.

Mit volt mit tenni a szülőknök? Mesterségre csak nem adhattak már tizenhét, tizennyolcz éves kamaszokat!... Beadták őket fináncznak, boldoguljanak ott, ha tudnak.

A csinytevésben, részegeskedő lumpolásban párját ritkító két ifju összekerült egy szakaszhoz. A biztos elhelyezte őket Drágabártfalvára, mely község közel Munkácshoz épült s becsületes ruthén anyanyelvű magyarok lakták, a kik előtt a kukoricakenyér a legjobb esemege széles e nagy világon s a kalácsot csak kenyérral tudják megenni, mint a hogy becsületes magyar ember szokta a szalonnát.

Nem is igen örvendett a két ifju ez állapotnak, mert még csak annyi ember sem volt, a kivel el lehetett volna mulatni. Azt meg rangon alulinak tartották, hogy a fehér-gubás oroszokkal leüljenek fogyasztani a zsidó rossz szagu krumpli-palinkáját.

Tündöttek együtt gyakran, hogy miképen kellene a sanyaru helyzetben egy jó murit csapni. Végtére is az élelmesebb Csombor oldotta meg a kérdést.

— Mit busuász? Bejelentjük a fővizgázónak, hogy Várpálánkán egy zsidó palinkafőző-üstöt rejteget és a fővizgázónak lesz annyi esze, hogy kiküld bennünket a tényálladék felvételére. Nekünk meg ismét lesz annyi eszünk, hogy felé sem megyünk Várpálánkának, hanem beülünk Munkácsra a „Csillag” vendéglőbe és csapunk olyan murit, hogy a fülünk is kétfelé áll tőle!

— Ejnye, csókolom az eszed, beh jól kifundáltad!... Csapunk hát!... Az ördög győzi itt a száraz kortyokat nyelni!... A szél söpörné el ezt a rusznák armádiát!

Csombor — a megállapodás szerint — felkereste mindjárt a fővizgázót s nagy titkosan előadta neki, hogy biztos helyről értesült, mely szerint Várpálánkán egy zsidó palinkafőző masinát rejteget. Ha megcsipethetnék, jó kontrabontot csinálhatnának.

A fővizgázó szeme felvillant, mint a dögre leselkedő hollónak és ugyanoly titkoszassággal megbizta két legényét, hogy járjanak el a dologban, sőt hogy ezt minél hamarabb véghezvihessék. egyik jámbor, lőtartó oroszt megfogadta részükre fuvarosnak, hogy Várpálánkára szállítsa őket.

A két ifju összekaczagott s minekutána a kéthetenként esedékes lénungot éper most kapták ki, pénzzel kellőleg ellátva, nagy örömmel ültek be az orosz durva készítményű szánjába és haladtak tova a jól készült országuton.

Hideg, fagyos szél süvöltött reájuk Munkács feől Két finánczunk a gyengén bélelt finánczi köpönyegben csakhamar érzeni kezdé, hogy nincs párja a jó juhász-bundának. Különösen Kohut volt teljesen elgémberedve s mire beértek Munkács városába, valamennyi szentek csak szólási joggal bírnak a mennyek országában, kacs-karingósan kiczifrázott szidalmak között idézgette elő.

No, de végre bejutottak a „Csillag” vendéglő durva kavicscsal borított büzös udvarára, melyen a jóízű embert önkéntelenül undor fogja el ama bizonyos helyről

a melyet 25 év óta nagy becsben tartanak az egész világon. Az utolsó kiállításán egyedül tiszteltetett meg a nagy millenniumi éremmel és egyedül egy legmagasabb kitüntetéssel. A Ferencz József keserűviz-et mindenütt árusítják.

A ki egészségére vigyáz, igyék

Ferencz József keserűvizet,

kulások folyamán létrejöttek a csodálatos szépségű teremtetések, melyeket mi orchidea, chrysanthem, rózsá elnevezések alatt ismerünk.

Ugy elnézem őket... Milyen fáradságos, hosszú munkája kellett a természetnek ahhoz, hogy ez a „Maréchal Niel” ilyen buja, fényes zöld levelekre és bimbói ilyen aranyárga, illatosan nedvdus szirmokra tegyenek szert! Mennyi művészet és esztétika vegyült a természet őseréjéhez, míg ennek az orchideának kelyhébe a zöldet a sárga színnel ilyen szeccszessionálisan elkeverte és ezeket a sötét pettyeket lehelt a szirmok fehér testére...

Mennyi finom találékonyság érvényesült, amíg a chrysanthem ezer szirmai oda nemesültek, hogy a kehely körül kaczerán borulnak össze, míg ellenben a széleken életvetegen tárják csillagként szét bársnyos felületüket. Ugy tetszik nekem, a kiválásnak ez a legnemesebb ösztöne nincs meg eléggé az emberekben.

És ma jobban szemembe tűnik, mint bármikor, midőn Németország az ő nagy fiának, Goethe nek szentelt ünnepeket.

Mert hiszen bebizonyították (még az ellenséges érzelmű francziák is elismerték), hogy az emberi kiválásnak a legfokozatosabb, legegyszerűbb és épen ezért a legtökéletesebb példánya Goethe volt. Ő maga, aki a „virágok metamorfózisát” írta, talán nagyon jól tudta ezt, mert különben nem élhette volna a legboldogabb életet le, melyet valaha ember élt. Hiszen még a halála is egy lépéssel előbbre vitte csak, a szellemi kiválóság utján; ezzel a szóval halt meg: „több világosságot!”

Visszanézve a múltba, szemem a magyar történelemben is megpillant egy felülnő példáját az egyéni kiválásnak: Mátyás királyt. Az ő ősei is ismeretlenek, mint Goethe paraszt és kézműves ősei. Az apja, a nagy Hunyady olyan „maga csinált ember” (self made man) mint mai világban is akárhány. A fokozatnak is legfelsőbb lépcsője mindegyiknél az anya kiválósága. Szilágyi Erzsébet olyan legendás példánya a magyar gazdasszonyok okosságának, nagy szívének, mint a milyen Goethe anyja, a német bürgerinek finom érzésű, szép erkölcsű hölgyeinek Mátyás király már a koronája a kiválóságnak: mint Goethe is. Benne remekel a természet,

megáldva őt minden képességgel; a nevelés és környezet az ő egyensúlyt létrehozó viszonylagosságával tökéletessé teszi őket. Mindenik férfi, a király is, a költő is: sokoldalú. Egyformán értékesek minden szögletéről nézve, mint ahogy a briliánt is minden szögéből egyenlően sziporkáztatja szírványát. Az emberek összes tevékenysége: befelé saját szellemükre, eszükre, szívükre és kifelé: más emberekre oda irányult, hogy tökéletesedjenek és másokat tökéletesítsenek. Lelkünk sokoldalúsága, a teljes egyensúly minden lelkitalajdon között megmutatja, mire kell mindenkinek törekednie, a ki szeret ideált látni maga előtt! Szülők! Tanítók! A pedagógiának e két tényezőjére ébredjétek fel és lássátok, miként a németek megértették a Goethe életét és kiválásának okait és őt példányképül vették magoknak. Miért ne tennék mi is hasonlóképen?

És ha a nemzeti sovinizmus nem enged a nagy német költő példájában gyönyörködnötök, nézzétek a legnagyobb magyar királyok egyikét, Hunyady Mátyást és lelkesedjétek rajta s utánozására buzdítsátok az ifjúságot! Az erőszakos kilépés a születési körből, vagy a szellem átmenet nélküli, rohamos fejlődése ritkán szerencsés. Egy czipész fián, ha püspök, vagy miniszter is, mindig megérezni a gyermekkorát, mely rajta eltörölhetetlen nyomokat hagyott; ellenben egy művelt, bár szegény sorsból felemelkedett egyénnek soha sem kell küzdelem a múltjával, ha sorsa a tömeg fölé helyezi.

— Az egyoldalúság (a modorosság) Európában nemsokára magyar specialitás lesz — mondá nekem egy külföldön forgoló ismerősöm.

Megdöbbenem, védekeztem. Mindájjan ilyenek vagyunk, ha a külföldről visszatérünk: megvetjük a fajtánkat. Azután fontolóra vettem a dolgot és végül beismertem, miszerint igaza van.

Nagyító üveggel kell nálunk keresni a kiválóság tökélyeit, a kik egyenletesen műveltek, felvilágosodottak, mindent megértnek és önmagukba felszívják minden nemeset és szépet.

Feltűnt előttem egy történelmi nevű, impozáns férfi, megáldva az égtől sok művészi tehetséggel, a ki elbukik s nem mer kimozdulni megszokott kis köréből, mert

félszemsége miatt nem képes sok emberrel érintkezni.

Feltűnik az ellentéte is, egy másik, a kinek a neve (beh ritka Magyarországon) egész Európában ismeretes; ő maga tökéletes világi; egyszer megfordulván itthon, bemutattak neki egy fiatal urat, a ki tisztviselő volt; akadozva kérdezgette tőle, vajjon rokona-e a hasonló nevű püspöknek, főispánnak, ezredesnek? Minthogy pedig az illetőnek tizenegy nagybátyja volt, a kik közül a fenti három került eddig szóba: gyorsan kerekelt oldott, nehogy még a többi nyolezról is ki kellessen mutatni a rokonságot.

Látok egy minisztert, a ki nevezetesen a baklövéséről s még mai nap is csitálják.

Látok hölgyeket, akik saját palotájukban laknak, ezeket költenek ruházatukra és saját pikáns bevallásuk szerint, soha még ötven krajczárt sem költöttek könyvre (valószínűleg a tankönyveket is beleértve.)

Ime, ezek hamarjában példák a „magyar előkelőség” köréből. Ezek után kinek jutna eszébe fennakadni azon, hogy a magyar szemináriumból kikerült kispapok félszögek, szűk látókörűek, ha a kálvinista káplánok vallási türelmetlenséggel telítik a gyermekek szívét, ha az izraelita arisztokrácia ősmagyar neveket vess fel?!

„Több világosságot!” — mondta halálos ágyán Goethe. A világosság minden oldalon egyformán hatoljon be: úgy az eszmékbe, mint a lelkiismeretekbe.

Harmincz év múltán szabadon és békó nélkül tudjon (ne csak akarjon) érintkezni minden magyar ember egymással, lerázva társadalmi, nevelési, vallási nyűgöt. Azután nemzeti öntudattal, egyenlő műveltséggel állhat szóba a külfölddel is.

Ez a célja az egyéni kiválásnak, mely alapja a nemzeti kiválásnak.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, június 12.

A hatalmasságok erélyes föllépésre készülnek. Pekinget és Tien-Csint nemzetközi helyőrséggel akarják ellátni; Takut a hadihajók védelmezik.

Hír szerint 10 000 ember fogja megszállani a fővárost és Tien Csint. Tegnap-

kiaradó párazattól, mely tárt ajtókkal közvetlen az irodába vezető csarnok mellett állomásozik.

Csombor hamarjában lehepent a szánból s nyefegett valamit a bajuszán rőfnyi jégcsapott viselő oroszoknak, azután Kohutot burkolta ki a reá helyezett pokróczok tömege alól.

— No, hál' a papnak, csakhogy itt vagyunk! — csapott csattanásig kiveresedett kezébe a fagyos vérű Kohut. — Azt mondom én is a nótával, hogy: „Nem, nem, nem! Nem megyünk ma innen el!”

— De nem ám, a czipferblattos mi-voltát ennek a fakószínű világnak! — tódította Csombor.

Lassacskán elhelyezték az orosz atyafi két kis lengyel lovát a meleg istállóban, hova maga a cseades türelmű férfi is — nyakába akasztott fehér tarisznyával — bepaloználta magát. A két viális fináncz megrendbe szedte öltözékét s usdél be a vendéglőbe.

Csombor sörön akarta kezdeni a mulatságot, Kohut azonban a mellett kardoskodott, hogy ilyen fagyasztó körülmények között alkalmatosabb nyeledelem lésszen egy kis jó sziverősítő.

Csombor rá állott erre is. Az ő torkának bizony egyre ment, hogy miféle italnemű kotyog le rajta.

Hozattak hát első sorban is egy üveg rumot s ezt oly gyorsan bekebelezték, akár csak egy háromszáz forintos minimumból nyomorgó tanító a kirántott vakációnális csirkét. Kohut most már felmelegedett s ékes szavakban magyarázgatta ivásban részes

társának az egyenruha iránti köteles tisztelet mibenlétét.

Most aztán Csombor óhajtott vágya jutott teljesülés alá, mert az ide oda szaladgáló nyurga pinezérnek Kohut felszólítására sört kellett hozni.

Lódánba nem ment jobban a menkő, mint a két vitézünk gyomrába a habos borítékú árpalé, pedig tudnivaló, hogy az említett községben egy rövidke percz alatt ötszázтынháromszor csapott le a sístergő istennyila.

Már Kohut épen a tizenötödik pohárral igyekezett eltüntetni gyomra sötétében, mikor Csombornak egy jó ötlete támadt.

— Hah, pajtás!... Le ezzel a pohárral! — emelte fel a jobb kezét.

— Mit akarsz? Előbb hadd iszom meg, a mi előttem van s aztán beszélj!

— Nem úgy megy az, hékás! Itt fizetni is kell ám a bevett nyeledelmekért. Most hát azt a kérdést döntsük el, hogy ki fog fizetni is!

— Fizetünk közösen, osztán punktum! — nyefegte Kohut.

— Nem addig van az, én ebben semmi virtust nem találok! Döntsön a véletlen közöttünk. Borral fogjuk inni a sört s a ki hamarabb berug tőle, az fog fizetni!

Persze, hogy ez ajánlatot a már különben is erősen bekarmolt Kohut a legnagyobb tetszéssel fogadta.

— Hé, Slajmi, vagy ki vagy! — kiáltott Csombor a pinezérnek. — Borokat ide és söröket!

— Milyen bor tetszik? — kérdezte a pinezér nagy előzékenységgel.

— Szőlőből csinált legyen, ez a fő! — felelt Csombor.

A pinezér aztán hozott is — állítólag — szőlőből sajtolt itókat és erősen állította, hogy ez kitűnő jó bor, bár azt hiszem, hogy nem igen tette volna rá a hitet zsidó ritus szerint, hogy az a bor csak egy szem szőlőt is látott.

Bánta is azt a két mulató fináncz. Mit tesz az, hogy mivel éri el az ember a jókedv tetőfokát, csak elérje! Nem az a kérdés, hogy miképen megy valaki Rómába, hanem az, hogy ott legyen.

Miután előbb jól megebédelték, hozzá fogtak ismét az iváshoz. A sörös poharakat félig töltötték sörrel s tetejébe a szalmasajtoltmányból készült itókat öntötték, melynek vitriolos tartalma már magában is elég arra, hogy becsületes italhoz szokott magyar gyomrot tönkre silányítson.

Órák teltek s folyt az ivás rendületlenül. Csombor keményebb legény volt, de Kohutot is erősen sarkalta a kitarásra lényegének zsebében leendő eshetőleges maradásra. A mámor tüze ott fénylett mindenik szemében, hanem azért mindenik esküdözött, hogy csepp hatását sem érzi az italnak.

Az est is leszállt. Sűrű sötétség terült el a Csillag udvarán. Kohut már nem tudta, hol van s gyomra gyors egymásutánban bőfögte a tiltakozó mozdulatokat. Feltápázkodott hát az asztal melől azzal az állítással, hogy kitekint a fuvaroshoz, azonban alig ért ki az udvarra, elfogta ama bizonyos nyilatkozattétel. Kétrét görnyedve s meredten maga elé nézve könnyített hát

előtt 1500 főnyi, legnagyobb részt angol tengerész-katonaság indult Tien-Csinből Pekingbe két vonaton. A kínai hatóságok semmi szín alatt sem akarták megengedni ezt az expedíciót és az idegen katonaság kénytelen volt szuronynyal hatalmába keríteni a lokomotivokat és megakadályozni a vasuti sínek felszakgatását. Tien-Csin körül olyan fenyegető a helyzet, hogy tegnapelőtt megint ki kellett küldeni egy kozák csapatot a boxerek visszariasztására. Ujból összeközörségre került a sor oroszok és lázadók közt és ismét megsebesült egy kozák tisz.

Port-Arthurból egy orosz csapat indult el tíz ágyuval, hogy a tengerész-katonaságot támogassa. Az orosz katonák száma 6000, más tudósítások szerint 4 vagy 5000. Az orosz fegyveres erő meghívását a pekingi követek egyértelműleg határozták el és az orosz követre bízták, hogy belátása szerint intézkedjék a meghívás idejéről. A diplomaták ugyanis tarthatatlannak ítélik a helyzetet Pekingben és nézetük szerint minden pillanatban bekövetkezhetik a katasztrófa.

A császári kormány elrendelte ugyan a rend és nyugalom föntartását a főváros utcáin, hanem ez a rendelet keveset használt. A boxerek száma folytonosan emelkedik és mind vakmerőbben lépnek föl. Az utcát, a hol a követségek házai állanak, sűrű tömegekben lepik el, készen arra, hogy megrohannák az idegeneket. A belga követiség titkárait kínai katonák nyílt utcán megverték. Az amerikai misszionáriusok házáat, valamint a Nemzetközi Klub nyaralóját, közvetlenül Peking kapui előtt, a lázadók porrá hamvasztották. Ezek a közbiztonsági állapotok arra bírták a követségeket, hogy Takuba küldjék az európai asszonyokat és gyermekeket.

Ezeknél az erőszakoskodásoknál sokkal aggasztóbban jellemzi a helyzetet az özvegy császárné és a kormány magatartása. Czi-kaun báró, a pekingi magyar-osztrák követ, erről érdekesen nyilatkozott tegnap egy újságíró előtt. A császárné — ugymond követünk — nyíltan sem nem protegálja, sem nem üldözi a lázadókat, hanem rokonszenvével kíséri működésüket, mert bennük látja megtestesültnek az ó-kinézer pártot. A boxerek tényleg a kínai elzárkózás eszméjét képviselik és ennek folytán vad gyűlölettel

viseltetnek minden iránt, a mi idegen. Czi-kaun báró egyelőre beláthatatlannak mondja a jelenlegi kínai események következeit. Komoly figyelembevételt igénylő mozzanatok itéli ebben a tekintetben Oroszország és Angolország rivalitását.

Szükség van a teljes egyetértésre, mert a kínai döntő tényezők magatartása éppen olyan teljesen megbízhatatlan. A császárné nyaralójából visszatért a téli palotájába és első dolga volt a cung-li-jamen (külügyi hivatal) újjászervezése, olyan értelemben, hogy eltávolított onnan mindenkit, a kihez a gyanúnak árnyéka is hozzáfér, hogy nem gyűlöli és üldözi eléggé azt, a mi idegen. A külügyi hivatal élére Tuan herceg, a boxerek protektora került, a kívül bajos lesz barátságosan tárgyalni a lázadás elfojtásáról.

A mezzanin.

— Tíz évvel ezelőtt az x...-i konzul-ságúál kezdtem a pályámat, mint növendék, — szölt a konzul. Alighogy elutaztam állomás-helyemre, a bátyám csakhamar megházasodott. Párisban kellett maradnia, az x...-i konzul pedig csak ritkán adott nekem szabadságot s akkor is csak néhány napra: így azután nem ismerkedhettem meg a sógornómmal.

Mikor engedélyt kaptam arra, hogy hazautazzam, irtam Maurice bátyámnak, hogy a legközelebbi pénteken otthon leszek. Mivel a vonatnak reggel 6 óra tájon kellett Párisba a keleti pályaudvarra érkeznie, nem akartam senkit sem zavarni s kértem a bátyámat, hogy a feleségével együtt otthon varjon rám. Tréfából még beleirtam a levélbe azt is, hogy a kulcsot kívülről benne hagyhatják az ajtóban, s hogy az ebédlőben készítsenek ki valami harapnivalót, hogy ehessem valamit, mielőtt jelenlétemmel boldogítom őket.

Nyolcz nap mulva halálra fáradtan, de mégis örvendezve szálltam kocsiba Párisban a keleti pályaudvar előtt. A kocsis azt hitte, hogy valami orosz herezeget visz, úgy bámult zsinóros és asztrakán-prémes bundámra. Vágtatva vitt a Szt. Germain boulevard felé. Ugy éreztem magam, mint valami béli éjszaka után, majdnem a vasuton felejtettem a holmijaimat, s a kocsis-

nak tiz sou helyett szórakozottságból tiz frank borraivalót adtam.

Csodálom, hogy ilyen állapotban legalább a bátyám lakásának a címét el nem tévesztetem. Féltem, hogy a sógornóm még öltözködik, mikor odaérek hozzájuk. Ah, gondoltam magamban, hogy csak legalább igazán künn hagyták volna az ajtóban a kulcsot!... Csöndesen belopóznám, szólók a szobalánynak, hogy ur-nőjét ne zavarja, enném valamit, kipihennem magamat, s csak azután mutatkozom be a sógornóknak.

A házmesterné nagyon megbámult. A zsinóros bunda farsangi ruba ugyan Párisban, de azért mégis van tekintélye. A házmesterné nagy tisztelettel üdvözölt, s megmondta, hogy hol van a bátyám lakása. Kissé magasan volt a negyedik emeleten. Elindultam tehát fölfelé a lépcsőn.

Reggel hét óra volt, s így persze senkivel sem találkoztam. Félig alva mentem föl a lépcsőn. Végre megláttam a 4-es számot a falón egy kis márványtáblán, amelyen az emeleteket szokták jelezni, s eszembe jutottak a házmesterné szavai: „Negyedik emelet, balra.” Éppen meg akartam nyomni a csengőt, mikor észrevettem, hogy az ajtóban benne van a kulcs, — sőt az ajtó félig nyitva is volt... kótségtelen tehát, hogy várnak reám.

Csöndesen bementem az előszobába, letettem a kézi táskámat, bundámat és sapkámat, s amint körülnéztem, meglepéssel láttam, hogy a bátyámnak még az előszobája is szépen van berendezve. Benyitok a szomszéd szobába, — az ebédlőbe jutok. Jól be van fűtve, s az asztalon egy csésze csokoládé! Igazán gondos háziasszony lehet a sógornóm. Kényelmesen elhelyezkedtem a kályha előtt s szüresölgetni kezdtem a csokoládét. Hogy a boldogságom még tökéletesebb legyen, egy skatulya finom szivart is találtam az asztalon.

Fél nyolcz... Itt ugyan jó dolguk van a cselédeknek... Egyszer csak megszólal a vilamos csengő, s egy hölgy kiküldi az előszobába:

— Marie! Marie!

Hatarozottan csinos hangja van a sógornóknak! Akinek ilyen hangja van, annak okvetlenül bajosnak kell lennie!

gyomra tulsulyba jutott állapotán, oly vad hangokat hallatva, hogy Munkács város metálliommal felszerelt érdemes kutyái azonnal köréje gyülekezének.

Nagy nehezen végre egyenes állapotba juttatá természetét, de göztől égő feje felmondott minden szolgálatot. Mereven bámult egy ideig maga elé, akárcsak a hidak végére helyezett Nepumoki szent János, azután hirtelen jött elhatározással neki indult a sötétnek és a hamarjában felfedezett szánba belefordult minden ezékmököstől.

Csombor várta egyideig jó barátját, de minekutána észrevette, hogy annak minden egyéb lehet eszében, csak a visszajövetel nem. kaptá magát, kitémolygott ő is a vendéglőből és gyufavilágnál felkereste a szánat, a melyben jó barátja feküdt s mellé telepedve fordította el magát:

— Fogj be az angyalát!

Az a szán meg, a melybe leheveredtek, nem az övék volt, hanem egy Vereczkéről leutazott zsidóé, a kinek fuvarosa hallván a kiáltást, gyorsan befogott a szánba s látván, hogy van ott hátul valami, azt hitte, a zsidó ül ott. Felült hát és közécsapott a lovagnak.

Haladtak a mokányok vigan. Siklott a szán a megfagyott havon, mint a veszett ördög. Berugott két finánczunk meg egymást átölve, szörnyű horkolás között aludta ki az ivás kellemetlen következményét, nem is gyanítva, hogy lengyel zsidó helyett vitetnek távol messzeségbe.

Hajnalodott már, midőn az orosz fuvaros megállott a vereczkei koresma előtt, hogy

az otthon várakozó Rükkelének beszámoljon tisztességes tineset hordó fejével.

Felköltötte a zsidó asszonyt s azután a szán hátsó részéhez ment, hogy felköltse — a véleménye szerint — elaludott zsidót.

A mint oda lépett, fennakadt a két látója s fázó dermedten ordította az édes anyanyelvén:

— Jaj, Bozse moj! Sto szesze? Szész ne Jüd! (Jaj, Istenem! Mi ez? Ez nem a zsidó!)

A zsidó asszony is kijött a nagy ordításra s meglátva az édesen alvó finánczokat, a rémület legfelső hangján kiáltotta:

— Isten az égben! Gatt iber die Welt! Hát az enyim Slojmi fináncznak változta?

A kiabálásra végre felébredett Csombor. Felemelte mánortól nehezült fejét s felkiáltott:

— Mi az? Hát már nem iszunk!... Te fogsz fizetni, te rugtál be hamarabb!

Az orosz fuvaros kalap levéve állt elébe s reszkető hangon szólalt meg:

— Alásson kérem, tekintetes főfináncz ur!

— Mi baj no?... Hol járunk?

— Vereczkén, könyörgöm!

— Vereczkén? — ugrott fel Csombor életre rázva mélyen alvó társát. Mi az ördög? Megbolondult kend?

— Jaj, jaj, dehogy is bolondultam, instálom! Oda a lengyel zsidó!

— Miféle lengyel zsidó?

— Azt vittem Munkácsra s az urakat

hoztam el helyette! Ilyet még nem ért meg igazhitű orosz ember.

Most tért észére Csombor is s összenézett az álmából felkászorgott Kohuttal.

— Elloptak bennünket! — ordított fel kitörő dühvel. — Ez a marha orosz elhozott a lengyel zsidó helyett.

— Tyhü, a ragyogóját kendnek! Tüstént fogjon be és vigyen minket vissza!

De biz az orosz erre semmi hajlandóságot nem mutatott. Keresztet vetett magára egynehányszor és azután közzé csapott a lovainak.

Mit tehetett a két fináncz? Beültek a koresmába s ittak tovább, míg ugy estefelé aztán megérkezett a zsidó egy Munkácson fogadott fuvarossal, a ki jó fizetésért hajlandó volt visszazállítani őket.

Az ott hagyott, félelmében reszkető drágabártfalvai fuvarost nagy örömeire még ott találták, a ki megvallotta, hogy ő azt hitte, miszerint az ördög ragadta el a két finánczot.

A meghurezzit atyafiak nem is igen diésekedtek a fővigyázó előtt kényszerutasukkal, sőt mulatni vágyó kedvük is nagyon lelohadt ezután, mert a mulatságot Kohut fél fülének lefagyásával fizette meg, Csombor meg az oldalában érzett valami hüléskéle nyilalót.

A várpalánkai zsidó főzöüstje pedig örökre rejtély maradt. A fővigyázó kérdésére mindenik kupczihér azt felelte, hogy semmi gyanusat nem találtak.

Hanem a Vereczkén lakozó orosz még ma is emlegeti, miképen szánkázattatta meg az ellopott két finánczot.

— Marie! Micsoda táská ez itt? Mit keres itt ez a bunda meg ez a sapka! . . . Kijár itt?

— Én nem láttam senkit.

— Mondom, hogy be kellett jönnie valakinek, míg nem volt itthon. Valószínűleg valami lengyel . . . azok viselnek ilyen bundát. — Marie, hívja ki a mamát.

Mit, a bátyámnak az anyósa is itt van a házban! Pedig annyiszor esküdözött, hogy anyóst nem tűrne a házban! Egyszer csak benyit az ebédlőbe egy szőke, fiatal hölgy, aki még hálóköpenyben van. Felugrom, hogy üdvözljem bájos kis sógornómet, de szóhoz se tudok jutni, mert a hölgy el kezd sikoltozni:

— Mama! . . . Papa! . . . Tolvaj! . . .

Mit, hát a bátyám még az apósát is itt tartja a házban?

— Ne bántson! Meg ne öljön!

Isten a tanum, hogy nem volt semmi gonosz szándékom ezzel az ép oly bájos, mint félénk kis hölgygyel. De még mielőtt bemutatkozhattam volna neki, elsápadt és elájult.

Olyan szép volt hófehér ruhájában! Egy nálam elvetemültebb ember felhasználta volna az alkalmat s megcsókolta volna.

Amint bámultam a sógornómet, egyszerre csak betoppan egy éltes nő és egy öreg ur, aki éppen a mellényét gombolja be.

— A leányom! — sikolt a hölgy.

— A leányom egy kozák karjaiban! — kiált az öreg ur. — Rendőrt! Rendőrt! Ne bántsa a leányomat, nyomorult!

— De uram . . . De asszonyom . . . Én nem vagyok betörő! Én Pierre Taxis alkonzul vagyok . . .

— Betörő! Csaló!

A nagy kiáltozásra csakhamar összegyűlt az egész ház népe. Csakhamar kiderült, hogy valami Právalley urnak a lakásán járok. A pokoli láрма azonban még le sem csillapodott, mikor berohant a bátyám s rám kiáltott:

— De hiszen ez Pierre, az én öcsém! Bizonyosan eltévesztette az emeletet!

— Csakugyan kiderült, hogy a bátyám a harmadik emeleten s csak a mezzanint is beleszámítva, a negyedik emeleten lakik.

A nagy jelenet homéri kacajjal végződött. Kibékültem Právalleyekkel is, — sőt először a barátjuk, később pedig a vejük lettem.

Igy soha sem vettem volna nőül a feleségem, ha meg nem feledkeztem volna a mezzaninról.

Marcelle Tinayre.

Irodalom.

(Az ezüst lilium. Ez a címe Deschamps Ferencz regényének, a mely jó magyar fordításban most jelent meg a könyvpiacra, bizonyára örömeire mindazoknak, a kik a kellemetes, szép elbeszéléseket szeretik. Azokat a leánykézbe való szerelmes történeteket, amelyek a romantizmus utján haladnak, amelyekben a szív nemesebb érzelmei találhatnak megnyilatkozást s amelyekből minden izetlenség s minden kétértelműség hiányzik. „Az ezüst lilium“ egyike a mindenki által bátran olvasható regényeknek, mert tulajdonképpen olyan, mint egy bájos szerelmi dal, amely kellemes érzéseket kelt s amelynek mintegy utóhangja támad a szíven. Meséje természetesen érdekes, alakjai emberiek, leírásai poézistól duzzadnak, dialogjai pedig szellemesen folyók. Az író, aki igen ügyes csevegő is, igazi bravurral írta meg ezt a regényt, a mely megjelenésekor óriási hatást keltett. Eredetiben több mint 10 kiadást ért, ami azért is érdemes a föl- említésre, mert azt bizonyítja, hogy az ilyen prózában írt szerelmi daloknak még mindig nagy olvasó közönsége van. dacára ama áramlatoknak, a melyek a leányregényeket kiszorítani akarják. „Az ezüst lilium“ a Légrády Testvérek kiadásában került a könyvpiacra, igen tetszetős formában, csinos kiállításban és művészi illusztrációkkal. A

több mint 300 oldalra terjedő könyv ára 1 fit 80 kr. Ez áron ugy a könyvkiadó cég-nél (Váci-körut 78.), mint minden könyvke-reskedésben megrendelhető.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, június 12.

Maszeru, június 12. Egy katonaszőke-vény azt jelenti, hogy a betlehem-i kerületben 7000 bur áll. Ugyanez az ember beszéli, hogy a Rooikrantznál vívott legutóbbi csatában Olivier parancsnok elesett, De Villiers parancsnok pedig halálosan megsebesült. Steijn elnök a múlt héten állítólag meglátogatta a betlehem-i bur táborát és most Vredében van. Ma 1500 bur megadta magát Brabant tábornoknak. Mafekingbe ma érkezett meg délről az első vonat.

London, június 12. Buller tábornok jelenti a naptali főhadiszállásról tegnapi kelettel: Hildyard tábornok be akarta venni Almondsneeknél a charlestovni síkság előtt levő utolsó szorosot. Az ellenség meglehetősen erős volt és néhány ágyúja is volt. A 2. Dorset-zászlóalj és a 3. lovasdandár bevett az ellenséges hadállást. A 3. lovasdandárt az ellenség az Iketin-hegy körül elterülő nagyon kedvezőtlen térségen megtámadta. Buller reméli, hogy vesztesége nem több száz embernél.

Fokváros, június 12. Roberts lord jelenti, 150 angol tiszt és 3500 legény, kik Pretóriában fogva voltak, visszanyerték szabadságukat. 900 foglyot máshova vittek a burok, 200 pedig kórházban van.

Egy régi diákszokás.

A régi egyetemi életnek érdekes középkori szokása volt az ugynevezett depositio, vagyis az ujonczdiák felavatásának szertartása, melynek fantasztikus képletességével azt akarták jelezni: hogyan faragják, gyalulják, köszörülik és egyengetik át a tudomány ujonczát a Muzsák csarnokába való belépése küszöbén. Nagyon körülményes szertartás volt ez, melyről számos egykoru kép maradt fenn.

Az ujonczdiák neve bejencsi, vagy beancis volt s a felavatás a legdurvább tréfákkal volt egybekötve. Mindenféle kérdés és felelet előzte meg, melyeknek tulajdonképeni értelmét már alig is sejtjük s a melyeknek végeztével a szerenesetlen diákjelöltet a földre fektették s fűrészzel, bal-tával, gyaluval és más hasonló szerszámmal alaposan megdolgozták.

Fejét megmosták, megnyirták, azután minden kimélet nélkül megborotválták és megfésülték; fülét, körmét mindenféle képtelen szerszámokkal megtisztították.

De ez még nem minden. Alig támo-lygott fel az így megkínzott ifju a mütét alól, arczán még észrevettek valami kis moeskot.

Nosza, elő ismét a csodaszappant, mert ezt csak az moshatta le. Ez a csodaszappan pedig szénből és szekérkenőből készült. Egy-uttal ráfogták, hogy egy pár szál serte ék-telenkedik az ujoncz állán; előkerült tehát a laborotva, ezzel nyuzták le róla. Végül egy cseber vízzel öntötték nyakon s aztán durva zsákszövettel véresre dörgölték az arczát.

Igy kiállítva, a jelölt megkezdhetette az exament. De természetesen egyetlen felelete sem sikerült. Megpróbálták tehát: tud-e legalább írni? Dehogy! Hisz még a jó előre beenyvezett dugót sem tudja a tintásüvegéből kihuzni. Ujabb kaczagás és hahota — csak a jelölt hallgat és szégyenkezik mód nélkül. Igen, mert az egyik foga, az ugynevezett bacchius-fog gátolja a beszédben. Ezt még elfeledték kihuzni. Ujra kezdik tehát a mütétet.

Szélesre kinyitatták a száját, miután előbb egy kétlábu székre ültették, mely időközben többször felborult. De végre ki volt rántva az ártalmas fog.

Csak ha mindezeket és még száz más egyeben keresztül ment a megkínzott ujoncz,

akkor vették fel ünnepies beszéddel commilito-nak, bajtársnak. Végül néhány szem söt adtak a szájába — a bölcsesség savát, hogy beszéde ezentul mindig füszeres, elmés legyen.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt csak pénteken délután jelenik meg.

— Urnapja. Holnap a katolikus egyház Urnapját ünnepli, az oltári szentség szerzésének ünnepét. Ez alkalommal füvel és virágokkal behintett utakon viszik a szentséget és négy oltárnál egy-egy fejezetet olvasnak az evangéliumból.

— A kereskedelemügyi miniszter elősmerése az ipartestületnek. A debreczeni ipartestület még csak egy éve, hogy fennálls már is sikeres eredményeket ért el. Az ipartestület az elmúlt évi jelentését felküldötte a kereskedelemügyi miniszternek is. A miniszter ma értesítette leiratban a tanácsot, hogy a jelentésből örömmel győződött meg az ipar fellendüléséről, hogy emez aránylag rövid idő óta működő testület különösen az iparfejlesztési szempontból figyelemre sőt követésre méltó tevékenységet fejtett ki, melyért kiérdemelte a legteljesebb elősmerést. Reméli a miniszter, hogy jövőben a megkezdett uton haladva, újabb elősmerésméltó eredményekre fog törekedni a társulat. A leirat elején azonban kifogást tesz a miniszter. Kifogásolja, hogy a testület tanonez felszabadítási díjak czimén fejenként 8 koronát szed. Ezt sokalja a miniszter s a tanács figyelmét hívja fel, hogy ezen lehetőleg változtasson.

— A polgári kör mulatsága. A debreczeni polgári kör most szombaton tartja meg nyári táncmulatságát a nagyerdei vígadóban. A rendezőség a meghívókat már minden irányban szétküldötte és egész lélekkel azon fáradozik, hogy biztosítsa a táncmulatság sikerét. A szépen virágzó polgári kör téli és nyári mulatságai iránt mindenkor érdeklődik városunk nemes polgársága és így joggal hiszszük, hogy látogatott lesz ez a júniális is.

— Középkori temető a Nyulason. Nemrégiben a Nyulason, a barok háta mögött sánczárkokat ástak a katonát. Ásatás közben több esontváza s a esontvázak mellett régi tárgyakra bukkantak. Az ásatásnál ott volt véletlenül Péter Gábor városi tisztviselő is, ki ezekből a régi tárgyakból néhányat magához vett s felküldötte a Nemzeti Muzeumhoz. A muzeumban a tárgyakat megvizsgálták s ma a muzeum igazgatósága megkereste a polgármestert levélel, melyben értésére adja, hogy a Nyulasonnál talált sírok, mint azt a felküldött tárgyakból megállapították, azoknak a temetkezési helye lehetett, kik a középkorban birták Debreczent. Az igazgatóság arra is kéri a polgármestert, hogy gondoskodjék arról, hogy ezek a sírok további rombolástól megmen- tessenek s hogy a polgármester áldozzon a város vagyonából pár száz forintot s ásat- tasson e helyeken, mert ott bizonyára sok beeses régiséget lehet még találni.

— Az állami ménék selejtezése. Az állami ménék selejtezése a debreczeni mén- teleposztálynál a folyó évben július 11-én fog megtartatni. A méneselejtezést budaházi és veskőzi Budaházy Kálmán miniszteri titkár, mint küldött miniszteri biztos fogja eszközölni s az általa ez alkalommal kise- lejteztet, tenyésztésre még használható, előre- haladt koru méneket mindjárt a helyszínen el fogja adatni.

— **Vizsgálati rend.** A debreczeni izr. elemi iskolákban az 1899-1900 ik tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok a Simonffy-utcai iskola földszinti épületében a következő sorrendben fognak megtartatni:

Június hó 24. (vasárnap) délelőtt I-ső leányosztály, osztálytanító Kuthi Zsigmondné; iskolaszéki kiküldöttek Dénes Adolf és dr. Fejér Ferencz, előljárósági kiküldött Fleischman Mór. Délután I-ső fiuosztály, osztálytanító Kohut Mór; iskolaszéki kiküldöttek Hochfelder Jakab és Fürst Ödön, előljárósági kiküldött ifj. Schwarcz Vilmos.

Június 25-én (hétfőn) délelőtt II-dik leányosztály, osztálytanító Löwinger Morné; iskolaszéki kiküldöttek Hochfelder Jakab és Kohn Adolf, előljárósági kiküldött Hirschfeld Armin. Délután II-dik fiuosztály, osztálytanító Roth József; iskolaszéki kiküldöttek dr. Popper Alajos és Katz Jakab, előljárósági kiküldött Stern József.

Június 26-án (kedden) délelőtt III-dik fiuosztály, osztálytanító Smilovits Mihály; iskolaszéki kiküldöttek dr. Bakonyi Samu és Drucker Mór, előljárósági kiküldött ifj. Schwarcz Vilmos. Délután III-dik leányosztály, osztálytanító Simonovits Dezsőné, helyettese Brief Ilona; iskolaszéki kiküldöttek Drucker Mór és Darvas Izidor, előljárósági kiküldött Fischer Adolf.

Június 27-én (kedden) délelőtt IV. fiuosztály, osztálytanító Simonovits Dezső; iskolaszéki kiküldöttek dr. Balázs Bertalan és Reichman Armin, előljárósági kiküldött Reich Hermann. Délután IV-dik leányosztály, osztálytanító Lippe József; iskolaszéki kiküldöttek dr. Fejér Ferencz és Katz Jakab; előljárósági kiküldött Rosenthal Dániel.

Június 28-án (csütörtökön) délelőtt V-VI. leányosztályok, osztálytanító Kuthi Zsigmond, helyettese Krausz Fanni; iskolaszéki kiküldöttek Darvas Izidor és Reichman Armin; előljárósági kiküldött Weisz Sándor.

Délután 3 órakor záró-ünnepély és jutalomkönyvek kiosztása.

A vizsgálatok délelőtt 8 és délután 3 órakor kezdődnek. Az iskolaszék és képviselő testület t. ez. tagjai, valamint a t. ez. szülők és tanügybarátok tisztelettel kértnek, hogy a vizsgálatokon megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1900. június hó 10-én. Az iskolaszék.

— **Elhunyt nyomdász-segéd.** Küzdött az életér, szenvedett a jövőért s meghalt ifjú élete virágában. Ez a *Forgách Gyula* tragédiája. A Csokonai-nyomdának volt tehetséges betűszedője s ott támatta meg a gyilkos kór, mely élete 20-ik évében az örök nyugalom keblére fektette le; oda, ahol nem fáj többé semmi. Vágyak, törekvések, életküzdelmek nem dobogtatják a kialudt szívet. Pályatársai, kiknek ragaszkodó szeretetét bírta, megilletődött kebelével állják körül gyászos koporsóját és a megboldogult ifjura gondolva, önsorsuk is eszükbe jut. Mit ér a küzdelem, vágyak és remények, miért zaklatják a szívet, mikor minden dicsőségek, minden nagyságnak, hatalomnak, rangnak véget vet egy szűk sírgödör.

Elhunytáról a következő gyászjelentést kaptuk:

„A Csokonai-nyomda személyzete mély fájdalommal tudatja *Forgách Gyula* betűszedőnek, folyó 1900. évi június hó 13-án reggel 6 órakor, életének 21-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. Megboldogult szaktársunk földi részei folyó hó 14-én délután 3 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia-utca 69-ik számú háznál tartandó rövid ima után, a Péterfia-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. E végtisztességtételre az elhunytak barátai, ismerősei és szaktársai meghívotnak. Debreczen, 1900. június 13-án. Béke lengjen porfá felett!”

— **Az új zónatarifa elhalasztása.** A M-g jelentése szerint a Magyar Államvasutak új zónatarifájának életbeléptetését hosszabb időre elhalasztották. Az új tarifát július 11-én akarták érvénybe léptetni, ujabban azonban az a hír merült fel, hogy az életbeléptetést augusztus 1-re halasztották. De ez a határnap sem tartható be, mert az új tarifa a 18., 19. és 20-ik zónában a tarifát fölemeli, az ilyen tarifaemelés pedig a fennálló szabályok szerint hat héttel megelőző-

leg szabályszerűen közzéteendő. A közzététel tekintetében pedig eddigelé semmiféle intézkedés sem történt.

— **Kamarai közlemények.** A m. kir. államvasutak igazgatósága tudatja, miszerint az 1900. év szeptember hó 1-től, 1901. augusztus hó végéig terjedő időben szükségrendő repeze égő és kenő olaj szállítására f. hó 16-iki lejáratl nyilvános árlejtést tart. — A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, miszerint az 1901. évi január hó elejétől augusztus hó végéig összegyűlő üres repeze égő és kenő olajos hordók f. hó 16-án nyilvános árlejtésen el fognak adatni. — A szatmármegyei m. kir. államépítészeti hivatal tudatja, hogy a nagybánya-kolozsvári állami közút különböző szakaszain levő 17., 18., 31. és 76. számú átereszek újból építését, valamint a 63. sz. hidhelyre állítását sorrendben: 1032 kor. 88 fill., 1262 kor. 09 fill., 1029 kor. 44 fill., 1416 kor. 49 fill. és 1343 kor. 25 fill., összesen tehát 6084 kor. 15 fill. összeg erejéig engedélyezte. A versenyezni kívánók felhívotnak, hogy ajánlataikat f. hó 26-ig adják be.

— **Pethes Imre Budapesten.** *Pethes* Imrét, ki hosszabb ideig kedvence volt a debreczeni színházlátogató közönségnek — szerződéssel kínálta meg úgy a *Nemzeti*, mint a *Vigszínház*. — A jeles művész ugyanis a *Fővárosi színház*-ban előadott *Cyrano de Bergerac* ban oly szép sikert aratott, hogy méltóvá tette magát az ország elsőrangú színházainak figyelmére. *Pethes* még nem határozott, de valószínű, hogy a *Nemzeti Színház* kötelékébe lép.

— **Dankó Pista** tegnap este tartotta meg első hangversenyét az Angol Királyi kerkhelyiségében. Debreczen intelligenciájának színe-java gyönyörködött a szebbnél-szebb magyar nótákban. Különösen tetszetek a Kolozsvári Jenő énekelte hallgató nóták. Az *„Eltörött a hegedűm”* és *„Most van a nap lemenőben”* kezdetű dalokat pl. oly szép előadásban hallottuk, mint még ritkán. Nagyon érdekesek voltak a Göre Gábor és Durbints sógor dalai is. Hallgatva *Dankó*nak igaz magyar zamatu, ősi ritmusu muzsikáját, önkéntelenül is eszünkbe jut, hogy ez az Istentől megáldott ember miért nem használja fel tehetségét arra, hogy valami nagyobb dolgot, p. o. népsziművet csináljon, vagy még inkább, hogy a népies magyar zeneművet megteremtse. Az előadáshoz csak egy megjegyzésünk van. Szükségesnek tartja-e *Dankó*, hogy a karok énekében a terec mindent tulszárnyaljon?

— **A gazdasági munkaközvetítés** ez év január elsején lépett életbe Darányi földmivelésügyi miniszter rendeletével, melyre a munkástörvényben nyert felhatalmazást a munkaközvetítői intézmény. 35 vármegye és 10 törvényhatósági városban szervezték s illetőleg hatósági feladattá tették a munkát kereső munkások közvetítését ott, ahol a munka- és munkakereslet a maga természetesen útján nem nyert kielégítést. A munkakeresőket a földmivelésügyi miniszter munkaközvetítési osztálya nyilvántartja, ezidő szerint Jász-Kun-, Csongrád-, Torontál-, Heves-, Békés-, Máramaros-, Arad-, Pest-, Bihar-, Bács-, Borsod- és Zalában vannak munkát kereső munkások, de ezek száma sem haladja meg azt a normális számot, melyet más évek feltüntettek, sőt jóval kevesebb ma a még el nem szerződött munkások száma. Nehogy bürokratikus hosszadalmas eljárás miatt a munkások napokig várjanak a munkahely elfoglalására, a miniszter soron kívül, sürgős esetekben távirati intézkedést rendelt el. Az eljárás az, hogy a munkás a saját faluja közvetítőjénél jelentkezik s ott mondja meg a napszám-igényét, a munkakereső itt találja meg az igényeinek megfelelő munkát. Az intézmény közel hat hónapos fennállása azt látszik igazolni, hogy az intézmény jól működik a gazdák és munkások érdekeiben egyaránt.

— **Gyászra gyász.** Csak a múlt héten ejtette szívéket mély gyászba egyik gyermekük elvesztése és ma ismét koporsó mel-

lett bánkodik *Parti Ferencz* és neje. Ötéves *Józsika* nevű fiók követte kis testvérkáját s elszállott tiszta lelke az angyalok társaságába. Ma délután egy órakor szűnt meg dobogni ártatlan szivecskéje a kedves fiucsának. A születésiv zokogását, a vesztésé gyötrelmes fájdalmát enyhítse az általános részvét. A megboldogult kis fiu földi részeit holnap d. u. 5 órakor temetik el az anyaföldbe a gróf Degenfeld-tér 2-ik számú háztól.

— **Meghívó.** A debreczeni fodrász- és borbély segédek 1900. június hó 17-én, vasárnap a „Margit”-fürdő disztermében szegény gyermekek felruházására zártkörű jónálást rendeznek. Személyjegy 1 frt, családjegy 3 személyre 2 frt. Jegyek előre válthatók a rendező bizottság tagjainál. Zenész: Kiss Béla közkedvelt zenekara. — Kezdeté 8 órakor.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok, ösmerősök, jóbarátok és a n. é. közönség azon tagjai, kik felelhetetlen jó atyánk s nagyatyánk, néhai *Jámbor Ferencz* elhunyt alkaimából végtisztességtételünk való megjelenésük által, mély fájdalomunkat némi részben enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. A gyászoló család.

— **Jelenet egy végtárgyaláson.** Megható jelenet játszódott le tegnap délután a nagyváradi törvényszék esküdtszéki tárgyaló termében, végtárgyalás közben. Javában folyt a vádlott kihallgatása, amidőn a teremszolga egy táviratot nyújt át a jegyzőnek. *Jankovits* Tihamér törvényszéki jegyző nagy izgatottsággal bontja fel s olvassa el a sürgőnyt, midőn egyszerre a szép, derék ember szemeiből könyek csordulnak ki. Átadja a sürgőnyt a meglepődött tanács elnökének, Nagy Józsefnek, ki átfutva annak tartalmát, a következőket mondja nagy meghatottsággal:

— A jegyző ur táviratot kapott, hogy *édes apja meghalt*. E szomorú pillanatban az ülést felfüggesztem.

Részvételtjes meghatottság vett erőt a teremben voltakra. — A tanács felállott helyéről s először az elnök s utána a bírák és az ügyész egymásután siettek részvétüket kifejezni a mélyen sajgott jegyzőnek, ki szemeiből könnyeit törülve, hajlongással köszönte meg s részvétet, mert szóhoz nem tudott jutni...

A szomorú jelenet után csak pár perc múlva folytathatták a tárgyalást más jegyzővel.

— **Megölték a harangozót.** Zemplén-Sztárán nagy öröm volt Ilyivényik János harangozó házában. Fiát háziasította ki az öreg; összejöttek hát a falu legényei s lányai a harangozó udvarába táncolni. Bevetődött oda *Gerbely János* is, egy juhászbojtár társával. Itt duhajkodni kezdtek, mire a harangozó rendreutasította őket. A juhászbojtár egy szeges-léczet kapott s úgy fejen vágta a szegény „örömapát”, hogy a szög az agyvelőbe hatolva, a harangozó halálát okozta.

— **Koronaprés a házfedélben.** Tobáról jelentik, hogy a napokban *Gáspár Kristóf* odaváló lakos házfedelének tatározása közben a munkások egy hamis koronások gyártására szolgáló prést találtak elrejtve. A csendőrség megindította a vizsgálatot s a ház gazdája odanyilatkozott, hogy a gépet valószínűleg lakója, *Palatinus Miklós* rejt-hette oda, a ki Bácskából került Tóbára, de hallomás szerint Amerikába kivándorolt.

— **Elveszett félezipő.** Tegnap d. e. 12 óra előtt *Miklós-utczától* a Csokonai-ker-tig a kocsinon menve, a kocsiból kiesett egy új félezipő. Tulajdonosa kéri a szives megtalálót, miután úgy sem veheti hasznát, szolgáltatassa azt kiadóhivatalunkba megtudható címére.

x **Egy előkelő életbiztosító társaság** városunkban megbízható és befolyásos **főügynököt** keres, egy megyei **főügynökség** vezetésére. Óvadékképes urak vagy czégek sziveskedjenek ajánlataikat „Cz. S.” jellegével a kiadóhivatalhoz ezimezni.

— **Nász a halálos ágyon.** A vőlegény daliás huszárfőhadnagy volt, a menyasszony irigylet szépségű leány. Tegnap volt a házasságkötésük az anyakönyvvezető előtt. Az egykor daliás vőlegény a halálos ágyán fektült, mikor esküdtek és még mielőtt magához ölelte ifju feleségét, meghalt. Kézdi és csomortáni Mike Kálmán huszárfőhadnagy volt a klagenfurti ezredben. Egyizben Erdélyben volt és megismerkedett a szépségéről nevezetes bodoki és oltszeni Barabás Erzsébettel. Az eljegyzésük az idén februárban volt, a házasságkötés tegnap. És mily szomorú házasságkötés. A vőlegény utolsó perceit élte és ágya előtt térdelt az ifju menyasszony. A főhadnagy nemrég veszedelmes szívbajt kapott és ki kellett lépnie a katonaságtól. A polgári pályán kereste tehát boldogulását. Szorgalmasan tanulatott és a minap írásbeli érettségét is tett. — A mult szombaton kellett volna a szóbelit is letennie, de erre már nem volt képes. Hirtelen rosszul lett, úgy, hogy haza kellett hajtania menyasszonya lakására. Itt fektült ágyba. Orvosai tudták, hogy baja ellen nincs segítség. De tudta ezt ő maga is, azért rábeszélte menyasszonyát, esküdjének meg és örök frigygyel kössék össze egymást, mely a siron tul is jelezze összetartozandóságukat. A házasságkötéshez tisztí kauczió is kellett volna, mert Mike még tagja volt a hadseregnek. Ez pedig sem neki, sem menyasszonyának nem volt. Taviratban fordultak tehát ő Felségéhez, engedje el kegyelmi uton a biztosítékot. Tegnapelőtt későn este megjött a királyi kegyelem és így semmi sem hiányzott az egybekeléshez. Késni azonban nem lehetett, mert kérdés, megéri-e a vőlegény a reggelt. Még éjszaka felköltötték tehát Lengyel Adolf Titusz VII. kerületi anyakönyvvezető-helyettes, hogy kösse meg a házasságot. Ez annak rendje és módja szerint meg is történt. A nagybeteg férj reszkető kézzel aláírta a házassági szerződést, majd a menyasszony is. Másnap délelőtt megjelent a haldokló ágyánál Tóthfalussy plébanos is és ő is megáldotta a frigyvet. A haldokló azonban erről már nem tudott. Nem sokkal a házasságkötés után eszméletét veszítette és délután négy órakor felesége karjai közt meghalt.

x Egy teljesen új 150 forintos Helical Premier kerékpár 90 forintért azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

— **A viharágyu ellenségei.** Vác vidékét a minap, mint megirtuk, nagy csapás érte, fergeteg és jégverés vonult át fölötté a jég elpusztította a termés nagy részét. Váczról most azt jelentik, hogy a babonás nép a szerencsétlenség okozójául azokat a viharágyukat tartja, a melyeket egy odaváló szőlőbirtokos alkalmazott a termése megvédésére. Tragor János a neve a birtokosnak, ki a fergeteg közeledtére fölállította a birtoka négy sarkán a viharágyukat s olyan szerencsével használta azokat, hogy szőlőjét a jég elkerülte. A babonás nép azonban, melyet néhány fanatikus ember is bujtogatott, rossz szemmel nézte Tragor ágyuit s azt kezdte rébesgetni, hogy Isten azért pusztította el a vácziak termését, mert egy istentelen ember szörnyű bűnt követett el: meglövődözte az eget. Mások azt beszélik, hogy Tragor az ördöggel szövetkezett s annak a segítségével terelte el a saját földjéről a szomszédjaiéra a jégverést. A zugulódók elkeseredését még okozza az a körülmény, hogy a földek jégkár ellen biztosítva nem voltak és ennél fogva a parasztgazdák egész évi verejtékes munkáját pusztította el a vihar.

x Magyar Gleichenberg a székelyföldön a „Korond” gyógyfürdő, rendkívül szerencsés fekvése, ozondu, portmentes fenyves levegője, de meg az egész modern berendezésével teljesen hivatott arra, hogy mindazok, kik légzőszervek bántalmával szenvednek, teljes gyógyulás czéljából felkeressék.

A veszedelmes kor.

A fiatal leány 18 éves kora körül olyan időt él, mely egészségére végzetes lehet. Általános elgyöngülés olyan betegségeket hozhat létre, melyek komoly következményekkel járhatnak. A testi erőnek fokozatos elvesztése, végül teljes elgyengülést hoz létre és az egész szervezetben komoly hibákat. Az eszköz, hogy e beteges állapotot segítsünk, az, hogy visszaadjuk a testnek elvesztett erejét. Egy erős, hatalmas regenerátor, mely Pink-pilula néven ismeretes, bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy hasonló esetekben nagy és üdvös eredményt ért már el. Példa erre Malfiláre Berta kisasszony Soingból, (Velleuxon. Haute-Saone), a kinek bátyja közli velük a Pink-pilula alkalmazásával elért eredményt.

— Mielőtt a Pink-pilulának testvéremre tett hatásáról irtam, addig vártam, míg meggyőződtem arról,

Malfiláre kisasszony, arckép után.

hogy az általam elért eredmény nemcsak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan. Az erő, mit a Pink-pilula Malfiláre kisasszonynak adott, legyőzte a rosszulletet melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vérszegény, sápkóros, neuralgikus egyéneknél.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

hogy az általam elért eredmény nemcsak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan. Az erő, mit a Pink-pilula Malfiláre kisasszonynak adott, legyőzte a rosszulletet melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vérszegény, sápkóros, neuralgikus egyéneknél.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Országgyűlés.

Budapest, jun. 13. A képviselőház mai ülésében a lemondott Mohay helyébe Angyal Józsefet választották az összeférhetetlenségi bizottságba. A megválasztott azonnal letele az esküt.

A községi jegyzők tanfolyama javaslatánál Ruffy előadó után Endrey szólalt fel, a ki kijelenti, hogy a javaslatot pártja nevében elfogadja. Széll Kálmán felszólalása után a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalásnál Horánszky Nándor szólalt fel, ajánlván, hogy a községi jegyzőktől érettségi vizsgát követeljenek. Indítványát azonban leszavazták.

Ezután interpellációk következtek.

Első interpelláló Rátkay László volt, a ki a Kossuth-szobor felállítására ügyében interpellált.

Rakovszky Bánffy kolozsvári beszédje ügyében interpellált s kérdi: igaz-e, hogy a kormány a protestánsok jogait megnyirbálni akarja? Mert ha nem igaz, akkor Bánffy aljasabb dolgot követett el, mint a keresztcsenkítés.

Wlassics nyomban felel rá és kijelenti, hogy ha Bánffy ilyesmit mondott, az csak tulzott aggodalom lehet.

Kossuth a kínai ügyben nyujt be interpellációt.

Felmentett összeférhetetlenek.

Budapest, június 13. Az összeférhetetlenségi bizottság ma tartott ülésében Rátkay, Heltai, Fejérváry és Országh képviselőket, kik ellen bejelentés érkezett, nem összeférhetetleneknek jelentette ki.

Elsimított affér.

Budapest, június 13. Midőn ma Wlassics Rakovszky interpellációjára válaszolt, Rakovszky odakiáltott a miniszternek: „Ugy látom, volt főnöke iránt genben van.” Erre Wlassics élesen visszavágott. Rakovszky

sértőnek találta a miniszter ríposztját és megbizta Bolgár és Szabó István képviselőket, hogy kérjenek elögtetelt. A segédek azonban a félreértésből támadt ügyet hamarosan elsimitották.

Szerencsés szám.

Budapest, június 13. Az osztálysorsjáték mai húzásán a hetvenezer koronás főnyereményt a 70950. számú sorsjegy nyerte.

A kínai forradalom.

(Legújabb távirat.)

Budapest, június 13. Mint Pekingből sürgönyzik, a kínai anyacsászárné testőrei meggyilkolták a japán követség titkárát.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A citrom, mint szépitőszér.** A citromot ősidőktől fogva használják szépitőszér gyanánt. Vannak krónikások, akik azt állítják, hogy szép Heléna is citrommal óvta meg szépségét. A citromot következő módon szokták alkalmazni szépitőszérül: Kettévágják, azután eltávolítják a belét, majd a héját kifordítják. Az így keletkezett csészécskébe tojássárgáját öntenek, melyet kevés illatszerrel kevernek össze. A héjat ezután lekötik s huszonnégy óráig állni hagyják. Ez idő elmúltával bekenik az arcot a citromhéjban levő keverékkel, melytől a bőr könnyedén, de nem kellemetlenül összehúzódik. Kevés idő múlva lemosás az arczról a keveréket, még pedig olyan vízzel, amelyikben barabolyafű főtt. Ezután következik az illatos vízzel való megmosás. A bőr ilyen módon állítólag megtisztul, sima és puha lesz. Vannak, akik azt állítják, hogy e szépitőszér gyakori alkalmazásával a ránczokat is el lehet tüntetni az arczról.

* **Csapdába került tolvaj.** Elmés szerkezetű tolvajesapdát talált fel egy lüttichi kereskedő, kinek elzárt asztalfiókjából napnap után nagyobb összeg tűnt el. Jó ideig lelekedett a tolvajra, de eredménytelenül. Sejtelve sem volt arról, hogyan történhetett a lopás, mert az irodája ajtaját mindig jól bezárta, az ablakra pedig vasrácsot tétezt. Az irodát, melyből a saját hálószobájába vezetett egy ajtó, vastag fal választotta el a szomszédos lakástól. Egy fiatal, dugzagdag uriaszony volt a szomszédja. Hogy mégis megfogja valamiképen a tolvajt, a pénzesfiókban revolvert helyezett el és pedig olyan módon, hogy annak felhuzott kakasa a fiók kirántásával rögtön lecsapódik, mire a fegyver természetesen elsül. Még aznap, jóval éjjel után fegyverdörrenés riasztotta fel. Berohan a szobába és ott találja a földön, vérző sebbel a fiatal, gazdag szomszédasszonyt. A fal tövében pedig csapó-ajtószerűen nyitva volt a padlózat s az ürege át ut vezetett a szomszédos lakásba. Az asszonynak jobb vállába furódott a golyó, de azért égre-földre esküdözött, hogy egy alarczos rabló tört be hozzá, a ki egy előtte ismeretlen csapóajtót nyitott fel és bekuszott az irodába. Ő utána lesett, — ugymond — de a rabló észrevette, idevonszolta és revolveréből rálőtt. A kereskedő azonban megmutatta a csapda szerkezetét az asszonynak, ki most már belátta, hogy hiábavaló a hazudozása. Könyörgésre fogta tehát a dolgot s visszafizette mindazt, amit az idők folyamán ellopkodott, azután még aznap elköltözött lakásából.

RÖPPENTYÜK.

* **Üdvariasan.** Pinczér: Nagyságos ur, itt volt az előbb Körömszi ur és azt mondta, hogy ha itt volna a nagyságos ur, hát pofon ütne.

Ur: És maga mit mondott?

Pinczér: Azt mondtam, nagyon sajnálom, de a nagyságos ur nincs itt.

* Gazdálkodás. Miért visel ön monoklit?

— Takarékoságból, mert két üveg többbe kerül.

NYILT-TÉR*.)

Nyilatkozat.

Vonatkozással Katona Lajos téglási lakosnak Ferenczy Elek Balmas-Ujváros járás főszolgabírája ellen irt főrmédvényére, melyet egy debreczeni újságban közölt és állítólag a belügyminiszteriumhoz is beadott, alulírottak kötelességünknek tartjuk következőket kinyilatkoztatni:

1. Én, Adler Johanna, kijelentem, hogy törvényes uton jutottam koresma-engedélyemhez, az engedélyt senkitől megvennem nem kellett és az az állítás, mintha ezért akárkinek is fizetnem kellett volna, merőben rágalom.

2. Én, Koffler Sámuel, hasonlóképpen kijelentem, hogy minden alapot nélkülöz az a vád, miszerint az engedély megszerzéséért több ízben kellett volna folyamodnom, hogy az italmérségi engedély megszerzéséért 50 forintot vagy bármily összeget lettem volna bárkinek is kénytelen fizetni, következésképp valótlán az is, hogy e miatt Krainik Mór és Csillag József tanuk előtt panaszkodtam.

3. Én, Reiz Izrael, légből kapott koholmányoknak minősítem azt a gyanúsítást, hogy én nem törvényes és jogos uton jutottam volna ruhaárulási engedélyemhez.

Végül mindhárman kijelentjük, hogy Katona Jánost nem ismerjük, vele soha nem beszélünk.

Debreczen, 1900. évi június hó 12-ik napján.

Adler Johanna. Koffler Sámuel,
Reiz Izrael.

REGÉNY.

A világ szive.

— Regény 2. kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

13.

Ekkor Zibabai — örködött jelent ez a név nyelvünkön — ünnepélyes hangon, ékes szavakkal kezdett vigasztalni engem s hangja olybá tünt fel előttem, mint gyermek előtt anyjának dallamos szava. Ugy beszélt hozzám, mint a ki látja és tudja mi történt azokkal, a kik már kimultanak, elmondá, hogy ez az elválás csak ideiglenes s a kit most elvesztettem, nemsokára megdicsőülten, az Egek Szive mellett fogom megtalálni. Aután kezét fejemre tette s én elszunnyadtam, hogy leverten, de különös békével szívemben ébredjek fel.

Az esteli készen van, fiam, szólt Zibabai. Egyél és maradj itt ma éjjelre, holnap visszafordulhatsz. Nos, mikor megvacsoráltunk, Zibabai, leánya jelenlétében, ki leány léte is tagja a Sziv-Rendjének, így szólt hozzám:

— A testvérek közül való vagy s tudom, hogy a szavak, melyeket elmondandó vagyok, nem fognak olyanok fülébe jutni, a kik nem tartoznak közénk, mert a Sziv ügyében van mondanivalóm.

— Hallom uram, feleltem.

— Figyelj! folytatá. Messziről jöttünk ide ezzel a leánnyal, az én leányommal s annyit mondhatok, hogy nem vagyunk azok, a kiknek látszunk, csak hogy most még nincs itt az ideje annak, hogy elmondjam, kik vagyunk. Azért jöttünk pedig ide, hogy megtaláljuk azt, a mi egy, de két részben van, a mi nem vészett el, csak el van rejtőzve. Talán te, testvérem meg tudnád mutatni az odavezető utat, szólt és rám nézve átható szemével, elhallgatott.

Már pedig uram, én jól tudtam, hogy

mi értelme van ezeknek a szavaknak, mert nemde, hogy részét képezik a Sziv szertartásainak? Mégis, hogy megbizonyosodjam és nehogy elszóljam magamat, egy darab meg-szenesedett fát vettem kezembe és lehajolva, mintha csak időtöltésből tenném, a tűz világa mellett egy fél szivet rajzoltam a terem padlójára. A szívet aztán Zibabainak adtam, ki is elvén azt, a következő szavakkal adta át a leányának:

— Én nem értek az ilyesmire, fejezd be te, Maya.

Maya mosolyogva letérdelt s az általam vont vonalak közé egy arcznak fele részét belerajzolva, így szólt:

— Elég? Vagy még az irást is kívánod?

— Elég, válaszolám. Most pedig uram, szólj, mit kívánsz?

— Szeretném tudni, hogy azt, a mi elveszett, hogyan lehetne napvilágra hozni és vajjon itt van-e az országban, mert azért utaztam ilyen messzire, hogy megláthassam.

— Az országban van, — feleltem. — Tudom, mert saját szememmel láttam, még pedig annak őrizete alatt, a ki annak hivatott őrizője.

— Oda tudnál-e engemet vezetni, fivérem?

— Nem, ilyesmire nem vagyok felhatalmazva; de talán el tudom őt hozni ide, ha mindjárt a felsorzágot be kell is érte járnom. Mondjad, mi üzenetet adjak át neki? Hogy egy idegen szeretné megnézni a szent szimbolumot? Ennyiért aligha eljön ily messzire.

— Nem. Mondjad meg neki, hogy ütött az óra, melyben a Nappal és Éjjel egyesülni fog, hogy egyesülésükből új nap viradjon új égen az indián fajra.

Megmondhatom neki, de vajjon fogja-e hinni, ha nem mutathatom bizonyosságát annak, amit mondok? Nem fogja-e inkább azt hinni, hogy valami esalfa idegen vagy áltestvér hálót vet neki, a melyben megfohassa?

— Mutass valami bizonyosságát nekem, vagy bele sem megyek az egészbe.

— Hinni fog annak, amit te tulajdon szemveddel láttál?

— Hinni fog, mert gyerekkorom óta ismer s bizik bennem.

— Ugy hát tekints ide, — szólt és felnyitván a ruhát nyakán, a tűz fénye elé térdelt.

És ime uram az, a mi rejtve maradt szemünk előtt, mióta *Quetzal*-nak az istenek fia uralkodtanak az országban, a másik fele a ketté választott szimbolumnak, melyet nyakadon hordasz, ott függött az aggastyán mellén. Láttam. Ime, uram, es az én történetem.

Nos, én, Ignatio, ámulva hallgattam végig a történetet, mely csodálatosnak elég csodálatos volt.

— Nem izent ez az ember semmi mást? — kérdeztem.

— Nem, semmit. Azt mondá, hogy ha igaz őrizője vagy a szimbolumnak, elmégy, hogy tőle magától tudd meg küldetésének okát.

— Beszéltél előtte valamit még rólam, vagy az én történetemről, Molás?

— Semmit. Nem voltam ilyesmivel megbizva. Reggel elhagytam őt, hogy eltemethessem nőmet, ha csakugyan meghalt, vagy ápoljam őt, ha még beteg és mondtam neki, hogy mihelyt csak tehetem, elutazom, felkeresem a Szivnek Őrizőjét s átadván neki az üzenetet, nyolcz hét előtt, vagy még hamarabb is, azt hiszem visszatérhetek s megmondhatom, mily eredménnyel jártam el megbiztatásomban.

Az öreg ember megkérdezte, hogy van-e pénzem s be sem várva válaszomat, egy rejtett tarisznyából két marokra való aranyrögöt adott át, mely rögöknek minden darabjára rá volt nyomva a Szivnek képe.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási** tünetekben vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitűnőnek elismert
Dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arckenőcs és mosdóvíz.

Ennek készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képzik. Megbízható sikerrel használtataak szepély és májfoltok, a forráság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér, egy kis tégely 70 fillér. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 korona, egy kis üveg 1 kor. Hozzávaló Mandola-korpuszappan 50 fill.

JOLIESSANTE-GRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér, egy kis doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszűző fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzdösük eltávolítására megővésére, mely által egyuttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilletteszappan. A bőrt finomná és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, úde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatkak. Egy darab ára 80 fill.

Haj-Restorer

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárakban (Tisza-palota), G. Rochlik Arthur főter 2144. sz. Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő gyógyszerárakban.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arczenőcs
és eszéki
SALVATOR-szappan
eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr összes
tisztatlanságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C.
Salvator-gyógytárából
Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára — kor. 70 fillér
1 drb Salvator-szappan " 1 " —
1 tégely kézi paszta " 1 " 20 "
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Figyelmeztetés!
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:
Török József ur gyógyszerárán
VI., Király-utca 12. sz.

Szekelyföld leghatásosabb gyógyfürdője
„KOROND“
(Magyar Gleichenberg)

sóval telített fenyves levegője, vasas szénsavas ivóvize, tejkurája, mely vérszegénység, emésztési, légző és vizeleti szervek bántalmában influenza utóbajainál biztos hatású.

Szénsavas lobogó-, hideg- és meleg-sófürdői esuz, köszvény, görvély, gümőkór és női bajokban.

Olcsó koszt és szállás.

✦ Fűrdő-orvos: Dr. Fialka Gusztáv ✦
Budapest, Kerepesi-ut.

Prospektust **Gáspár Gyula** küld
Marosvásárhelyről,
miként mintákat, erdélyi gyártmány uri
gyapju ruhaszövetekből.

Tavaszi és nyári idény
1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó 6.— és 6.90 jobb 7.75 finom 8.65 finomabb 10.— legfinomabb	valódi gyapju szövetből.
---	--	--------------------------

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltőszöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári rakár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintái szállításról biztosíték
A magánfelek előnyét: szöveteket közvetlenül fenti üzegtől a gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

MIHALOVITS-féle
Harmat-Crème

Arccszépítő kenőcs.

A Harmat-Crème a legjobb arccszépítő s bőzbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.

A Harmat-Crème sem ölmot, sem higanyt nem tartalmaz s telje en ártalmatlan hatású.

A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.

A Harmat-Crème nem teszi fényessé az arczot s f. heríti a bőrt.

A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál: pattanások s mitesszerek (bőr-alkák) elmulasztására, napégette s szádkifújta arcznál, s kéznél.

A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arcczenőcs egy tégelyének ára egy korona.

A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerészénél Debreczenben.

Eladó fák!

900 drb tölgyfa

különböző hosszúságban és vastagságban,
továbbá

jóminőségű tűzifák,

u. m.:

hasított tölgy-, varga-, nyár-
s botnyárfák és jóminőségű
vágott cser eladók.

Értekezhetni: H., Honvéd-ut 62.

Dr. Budai féle
GYÖNGYVIRÁG-CRÈME

Szépséget,
üdeséget va-
rázsol a női
arcra. Eltávolítja a
bőrtakát, szeplőt,
májfoltot.
1 nagy tégely ára 60 kr.
Kapható Debreczen-
ben, Mihalovits Jenő
gyógytáránál.

Főraktár:
Váosi
gyógytár
Budapest,
Városház-tér.
(Utánzókat
né tessék
elvágni.)

Lubló-gyógyfürdő

Szénsavas vasas (pergő) és mórfürdők.

Vasas források, felette dúsak szénsavban.

Ivó, fürdő és területi gyógymód

kitűnő sikerű, vérszegénységnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túleröltetés után, különösen pedig **női bajoknál.**

Pormentes védett fekvés (556 m.). Kiterjedt fenyveserdők között kényelmes lakások és kitűnő ellátás mérsékelt árak mellett.

Állandó fürdőorvos: **Dr. Platzer Sándor** volt egyet. klinikai tanársegéd, budapesti nőgyógyász.
A vendéglő Kolaeszkofszky J. vezetése alatt áll.

◆◆◆◆◆ Posta- és távirtdaállomás (Lubló-fürdő). Zónajegyek. ◆◆◆◆◆
Vasuti állomás Lubotin—Lublófürdő.

Elő- és utósaiszonban tetemes árkedvezmény, lakás, fürdők és étkezésnél.
Az ásványviz (Amália-forrás) friss töltésben kapható a forrás kezelőségénél és minden nagyobb ásványviz kereskedésben.
Képes prospektust küld és bővebb fölvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság
(Lublófürdőn, Szepes-megye.)

NB. Az ásványviz eladására előrusítók kerestetnek.

KEGYES FERENCZ

legnagyobb

sirkőraktára

DEBRECZEN,

az Ipar- és Kereskedelmi Bank palotájában, Piacz-utca 58. szám.

A legjutányosabb árak, pontos és szolid kiszolgálás.